

Jaarverslag 2004

BELANGENVERENIGING DRUGGEBRUIKERS MDHG

Open de voordeur!

2004

Binnenkant 46
1011 BP Amsterdam
tel.: 020-6244775
e-post: info@mdhg.nl
KvK: 40530840

postbus 1482
1000 BL Amsterdam
fax: 020 - 6382840
Postbank: 486 25 25
giften op: 782 54 84

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Inleiding	4
DE 1^e PIJLER:	
Verbetering van de positie van druggebruikers door structurele oplossingen	5
Adviseurschap Stichting Drugsbeleid (SDB)	
Landelijk Overleg Gebruikersgroepen (LOG)	
Internationale contacten	
Netwerkcontacten	
DE 2^e PIJLER:	
Verbetering van de positie van druggebruikers in het hier en nu	6
Support	
Politieke partijen	
Inloopactiviteiten	
Niet clean, wel schoon	
Monitoringsoverleg roesmiddelenmarkt	
werkgroep 3 ^e fase/Nazorg SOV	
Begeleidingscommissies (gebruiksruimten, heroïneproject)	
Cliëntenraad GG&GD (MGGZ)	
Klachtafhandeling	
Belangen Amsterdamse Dak- en Thuislozen (BADT)	
Basement Amsterdam	
Meeting Point	
BaseMail	
DE 3^e PIJLER:	
Communicatie en voorlichting	13
www.mdhg.nl	
Media Awareness Project (MAP-NL)	
Spuut 11	
Contacten met media	
Voorlichtingen	
Inburgeringcursus bureau Nieuwmarkt	
Reizend cocamuseum	
DE 4^e PIJLER:	
De eigen organisatie	16
Verbouwing en verhuizing	
Wisseling directie	
Leden	
Samenstelling bestuur	
LSD	
27-jarig bestaan	
2004 in cijfers	18
Bijlage <i>Inside</i>: open de voordeur!	19

Voorwoord

2004 was een jaar met belangrijke veranderingen, maar met ook veel continuïteit. Het bestuur nam afscheid van twee directeurs die de organisatie hebben ge(re)activeerd en gedragen: Job Joris Arnold en Stan Ritzer. We zijn hen dankbaar voor hun gedrevenheid en inzet. We verwelkomden een nieuwe directeur: Willemijn Los. Met haar is een nieuw begin gemaakt dat tegelijk veel continuïteit in zich draagt. We verwachten veel van haar. De vleesgeworden continuïteit en kwaliteitsgarantie binnen het bestuur wil ik als voorzitter hier noemen: Piet de Groot. Deze dinosauriër binnen het bestuur is onmisbaar - voor zover iemand dat is. Hij is voor mij als voorzitter een garantie om de organisatie op koers te houden.

Ik wil als voorzitter ook nog de medewerkers en de vrijwilligers danken. Zij hebben in de tijden waarin de voordeur wijd open stond, een onmisbaar en soms gekmakend aandeel geleverd. Ook wil ik nog de andere bestuursleden noemen. Ook zij zijn in deze hectische fase van belang geweest.

In mijn voorwoord bij het vorige jaarverslag heb ik aandacht besteed aan de sowjettisering van de manier waarop in Amsterdam, in onze stad, wordt omgegaan met de bemensing van de openbare ruimte. In dit jaarverslag wordt daar in een aantal toonaarden verslag van gedaan. We zijn er niet optimistischer van geworden.

De manier waarop betreders van de openbare ruimte behandeld worden als ze er niet uitzien zoals de moderne burger in 2004 wil verdragen, is schokkend. Onze leden en klanten horen vaak bij de groep die niet meer gezien mag worden en dus naar de periferie van de samenleving getransporteerd moet worden. Op dezelfde manier waarop ik heb gezien - toen ik nog in de toenmalige Sowjet Unie kwam - dat mensen die niet in het perfecte beeld van de Sowjet burger pasten, werden opgepakt en naar buiten verplaatst. Dat zijn de plannen die je om je heen hoort over junks die naar zorgboerderijen met hekken eromheen getransporteerd moeten worden. Dan zien we ze niet meer.

Amsterdam wordt harder en ontoegankelijker voor de deviante mens. De winst ooit geboekt in de richting van meer tolerantie, wordt afgebroken. Privacy telt niet meer. Mij kan verweten worden - mij zal verweten worden - dat ik deze uitspraak doe als typische babyboomer. Daarmee ben ik getypeerd en lijk ik buiten de orde geplaatst. Het zij zo. Ik ben benieuwd hoe de geschiedenis terug zal kijken op het eerste decennium van de eenentwintigste eeuw. Ik zal er dan niet meer bij zijn. Mijn veronderstelling is dat bewezen zal worden dat het eerste decennium het resultaat is van grote verwarring - overigens niet nieuw bij eeuwwisselingen - waarin anders dan bij vorige eeuwwisselingen creativiteit en vernieuwing niet aanwezig waren. Een tijd van repressie, gebrek aan creativiteit en intolerantie. Onze leden en cliënten zijn daarvan helaas het eerste slachtoffer.

Jaap Brandligt, voorzitter

Inleiding

Het was 2004. Heel Amsterdam zuchtte onder een steeds repressiever drugsbeleid. Heel Amsterdam? Nee, een klein grachtenpandje gevuld met dappere druggebruikers bleef moedig verzet bieden tegen de groeiende onverdraagzaamheid. Dit jaarverslag poogt enig inzicht te geven in deze moeizame, lange strijd.

Hoewel uitermate spannend, zou een verslag gevuld met onze strubbelingen in 2004 niet voldoen aan de eisen die onze subsidiënt aan een jaarverslag stelt. Daarom hebben we ook dit jaar ons jaarverslag toegeschreven op het beleidsplan dat wij eerder voor 2004 indienden, en als bonus het boeiende verhaal van 2004 in hapklare getallen omgezet.

Onze activiteiten in 2004 bleken niet beperkt tot louter hetgeen wij in 2003 konden voorzien. De volgende items zijn toegevoegd aan de inhoudsopgave van het activiteitenplan 2004:

- Internationale contacten
- Meeting Point
- BaseMail
- Reizend cocamuseum
- Wisseling directie

Over het in het activiteitenplan 2004 wel genoemde item IDUD 2004(International Drug Users Day) kunnen we helaas geen verslag doen, aangezien door enkele grote tegenvallers deze normaal gesproken feestelijke dag geen doorgang kon vinden.

Open de voordeur is de titel die aan dit verslag is meegegeven. Hoewel de politiek zich in 2004 vooral met de coffeeshopproblematiek van de achterdeur bezighield, begreep de MDHG de nood van haar achterban en zette allereerst de voordeur open.

Wij wensen u weer veel leesplezier en hopen dat u niet geheel ontmoedigd afhaakt.

de redactie
Amsterdam, juli 2005

DE 1^e PIJLER:

Positieverbetering van druggebruikers door structurele oplossingen

Adviseurschap Stichting Drugsbeleid (SDB)

SDB heeft sinds haar oprichting aangetoond een invloedrijke rol te kunnen spelen in zowel het nationale, als het lokale krachtenveld. De stichting publiceerde onder andere 'Drugsbeheersing door legalisatie' (1994), en 'Coffeeshops uit de schaduw' (1998).

De bestuur SDB onderkent de waarde van het gebruikersperspectief en hecht eraan altijd een adviseur uit gebruikerskringen binnen haar gelederen te hebben. Door het adviseurschap is de MDHG in de positie om beleidsvoorstellen te helpen ontwikkelen die direct kunnen worden opgepikt door beleidsmakers tot op het hoogste politiek niveau.

In 2004 is er door de MDHG actief meegedacht over de uitvoering van een virtueel proces tegen het drugsbeleid van De Staat Der Nederlanden

SDB vergadert tien keer per jaar.

Landelijk Overleg Gebruikersgroepen (LOG)

De MDHG neemt deel aan en ontvangt eens per kwartaal alle vertegenwoordigers van zusterorganisaties in het land. Het LOG wordt georganiseerd door het Landelijk Steunpunt Druggebruikers(LSD).

Vier bijeenkomsten per jaar.

Internationale activiteiten

De Belangenvereniging Druggebruikers nam ook in 2004 actief deel aan de jaarlijkse ledenvergadering van ENCOD, de Europese overkoepelende organisatie van gebruikersorganisaties en activisten, dit jaar gehouden in Kopenhagen, met als gastheer de Danske Brugerforeign.

Netwerkcontacten

Het zeer uitgebreide netwerk van de MDHG vergt veel onderhoud. Regelmatig is er overleg met individuele vertegenwoordigers van instellingen in Amsterdam, zoals politie, GG&GD, Jellinek, Leger des Heils, Regenboog. Wekelijks vindt er overleg plaats met een van de gesprekspartners.

Hoewel Job Cohen bij zijn aanstelling nog te kennen had gegeven de MDHG graag te bezoeken zodra daar aanleiding toe zou zijn, bleef de burgemeester in 2004 wederom beleefd de boot afhouden. Wel vereerde wethouder zorg Hannah Belliot de MDHG met een bezoek in september, waarbij ze te kennen gaf dat de MDHG weet wat er speelt op straat.

DE 2^e PIJLER:

Verbetering van de positie van druggebruikers in het hier en nu

- 1 het kritisch volgen van initiatieven van hulpverleners, ingegeven vanuit het oogpunt van zorg en/of overlastbeperking
- 2 het kritisch volgen van het inperken van rechten van druggebruikers door politiek, justitie en politie
- 3 het signaleren van tekortkomingen in contact (of communicatie) tussen druggebruikers en anderen
- 4 integratie van hulp en zorg aan druggebruikers in het reguliere aanbod
- 5 het op vele wijzen stimuleren van directe contacten tussen druggebruikers en allen die zich 'bemoeien' met druggebruik(ers) en druggebruikers zelf

Support

Het gemeentelijke Support-project pretendeert een samenwerkingsverband te zijn tussen instanties voor drughulpverlening, politie, justitie en sociale dienst.

Getracht wordt enige samenhang aan te brengen in de zorg aan personen die op straat overlast geven. De MDHG neemt deel aan Platform Support en Klein Support. Verder is de MDHG in 2004 gestart met een eigen tevredenheidsonderzoek onder Supportklanten om te zien of zij vinden dat het gebodene hun situatie verbetert. Op de beloofde evaluatie in 2004 van Support is het nog steeds wachten.

Deelname aan het platformoverleg, waar de directeuren van de betrokken organisaties eens per drie maanden aanschuiven, stelt de MDHG in staat het niveau van de zorg en de onderlinge samenwerking van dichtbij te volgen. Wat vooral opviel in 2004 was dat Platform Support over alles behalve het Support-project ging. Of cliënten uit de verslavingszorg al dan niet in Support zitten verandert weinig aan het niveau van dienstverlening. Ondertussen heeft Platform Support haar eigen opheffingsverzoek aan de wethouder zorg geschreven.

De MDHG neemt ook deel aan Klein Support, waar de details van het project op middle management-niveau worden besproken. In 2004 bleken dit zeer informatieve bijeenkomsten te zijn, waar wederom van alles werd besproken, behalve het functioneren van Support.

Met het Support-project is een zorgwekkende richting ingezet. Steeds duidelijker komt naar voren dat de hulpverlening er vooral is om de overlast op straat te doen afnemen. Zorg en justitie gaan meer en meer hand in hand. De hulpverlening is zelf nu ook gaan geloven in *dwang en drang*. Indien het deelnemers aan het Supportproject slecht vergaat, wijst de vinger nog slechts naar de deelnemer. Het eigen functioneren van de hulpverlening staat nauwelijks nog ter discussie.

Het privacy-reglement wordt vooral gezien als een obstakel dat belet zoveel mogelijk informatie over personen te verzamelen en bestanden te koppelen. De rammelende overeenkomst (informed consent wordt beweerd) waarmee deelnemers toestemming geven voor uitwisseling van hun persoonsgegevens is nooit verbeterd. Sterker nog, er wordt gekeken naar mogelijkheden deze ooit gegeven toestemming voor informatie-uitwisseling toe te passen op andere gebieden dan Support.

Politieke partijen

De MDHG staat klaar om (lokale) politieke partijen van advies te dienen bij het ontwikkelen van hun visie op drugsbeleid. Dit aanbod is bij de verschillende partijen neergelegd. Er is regelmatig overleg met leden van de verschillende politieke partijen.

Inloopactiviteiten

De inloopactiviteiten 2004 zijn onder te verdelen in: Inside, Open Avond/juridisch spreekuur en vrouwenmiddag.

In 2004 zijn we gestopt met de Open Avond en in plaats daarvan vijf ochtenden per week open gegaan in plaats van drie in 2003.

Voornaamste reden überhaupt om een ochtend-inloopspreekuur te houden is de laagdrempelige contactmogelijkheid. Mensen hoeven geen afspraak te maken om de MDHG te consulteren voor klachtafhandeling, consultatie en doorverwijzing.

Daarnaast kan tijdens het inloopspreekuur in alle rust een pof of een chinees gerookt worden. De MDHG biedt deze gelegenheid aan leden in het kader van het streven naar normalisering van druggebruik en bij afwezigheid van onvoldoende alternatieven. De capaciteit van de gebruiksruidten in de binnenstad is verre van toereikend, met beperkte openingsuren en capaciteit, terwijl het opjagen door politie nog altijd toeneemt.

-Inside

Inside, ook wel "open de voordeur" genoemd; een acht maanden lang durend project waarmee de MDHG wilde aantonen dat een gebruikersruimte in zelfbeheer mogelijk en wenselijk is. Omdat we niet alle gaten in de hulpverlening kunnen dichten, en het idee achter *Inside* niet is overgenomen, zijn we eind juni 2004 gestopt met *Inside*. Meer over *Inside* in de bijlage.

-Open Avond/juridisch spreekuur

Omdat de MDHG onder druk van haar achterban ervoor gekozen heeft twee ochtenden extra inloopspreekuur te houden, en dit extra personele inzet vereiste, is de roemruchte Open Avond vanaf april 2004 komen te vervallen.

Het juridisch spreekuur bleef tot juli 2004 onveranderd een donderdagavond MDHG trekpleister.

Elke donderdagavond bood de MDHG van 19:30 - 21:30 uur de mogelijkheid aan leden en niet-leden om gratis een juridisch adviseur te raadplegen. Bureau K&S (Kriminaliteit en Strafrecht), dat de adviseur leverde, kon echter niet langer voor een spotprijs elke donderdagavond zijn juridisch adviseur missen. De MDHG zoekt naar wegen om alsnog juridisch advies aan leden en niet-leden te kunnen verschaffen.

-Vrouwenmiddag

Hoewel strikt gezien een hulpverleningsactiviteit, is de MDHG er veel aan gelegen iets voor de vrouwen uit de *scène* te organiseren.

Samen met de drie zeer betrokken vrijwilligers, waaronder een kapster en een masseuse, zette de MDHG zich ook in 2004 in om iets voor de gemarginaliseerde vrouwen -veelal prostituees- te kunnen betekenen. Elke woensdag van 13.30-16.00 was de MDHG een bastion van vrouwen.

Maar aan de toenemende vraag naar ochtendopenstelling, en de langzaam maar zeker afnemende drukte op de middagsessies merkten wij hoezeer onder druk van het opjaagbeleid onze bezoekers hun leefritme omgooien. In 2005 gaan we dan ook vrouwenochtend in plaats van vrouwenmiddag organiseren.

Zevenveertig middagen per jaar, wordt gefinancierd vanuit het budget voor patiënten-consumentenbeleid.

Niet clean, wel schoon

In 2003 begonnen project waarbij bezoekers van de inloop onder aansturing van een van de vaste medewerkers de straat op gingen tijdens inlooptijden om toezicht te houden in de buurt en schoonmaakwerkzaamheden te verrichten.

Doel was de leefbaarheid in de directe omgeving van de MDHG te verhogen en het imago van onze bezoekers te verbeteren.

Dit project werd uitgevoerd in samenwerking met Workforce (SSCW) en met particuliere gelden gefinancierd. Met de daglonersbalie is uitvoerig overlegd over mogelijkheden tot financiering, zonder enig resultaat. Dientengevolge zag de MDHG zich genoodzaakt het project eind 2004 stop te zetten.

Monitoringsoverleg roesmiddelenmarkt

Het in 2002 op verzoek van August de Loor door de MDHG geïnitieerde overleg had tot doel trends en ontwikkelingen op de straatmarkt voor heroïne en cocaïne in kaart te brengen en te analyseren, maar werd in 2003 gestaakt vanwege ontevredenheid met de vorm.

Gezien het onverminderde belang van een adequate monitoring kreeg in 2004 het overleg in samenwerking met Stichting Streetcornerwork en Adviesburo Drugs opnieuw gestalte.

In 2004 is er een extra bijeenkomst georganiseerd naar aanleiding van de grote commotie die ontstond door het aantreffen van met atropine verontreinigde cocaïne. Doel van deze bijeenkomst was tot een goedwerkend waarschuwingsprotocol te komen.

Vier bijeenkomsten per jaar.

Strafrechtelijke Opvang Verslaafden (SOV)

De MDHG was er na lang aandringen in geslaagd om te worden toegelaten bij het gemeentelijk overleg 'SOV 3^e fase', waarin o.a. gemeente, reclassering, woningbouw en SOV werkten aan de mogelijkheden voor reïntegratie van SOV-veroordeelden in de laatste maanden van deze tot mislukken gedoemde strafmaatregel.

Samen met de SOV stierf echter ook de werkgroep een zachte dood. Officieel loopt de SOV nog tot 2007, maar eind 2004 werd er geen SOVmaatregel meer opgelegd. Zonder dat er ooit een evaluatie is verschenen(!), vond de politiek deze maatregel te duur. Vreemd genoeg lieten de korpsleiding en de burgemeester zich het jaar daarvoor nog in positieve bewoordingen uit over het nut van de SOV en betreurden zij de beperkte opzet van het experiment.

De MDHG is verheugd dat er geen SOV meer wordt opgelegd, maar maakt zich nog veel grotere zorgen over het lelijke stiefkind van de SOV; de ISD (Inrichting Stelselmatige Daders). Alle franjes en goede bedoelingen zijn bij deze maatregel overboord gezet. In 2005 blijven we de ISD kritisch volgen.

Begeleidingscommissies (gebruiksruimten, heroïneproject)

Wij zijn nog altijd niet geslaagd in ons streven om bezoekers van de voorzieningen aan de commissies te laten deelnemen. Hoewel deze commissies in de regel het achtergronddecor zijn voor slaapverwekkende bijeenkomsten waar geen buurtbewoner meer gezien wil worden, blijken ze toch een onmisbaar instrument te zijn om de *not-in-my-backyard* problematiek te tackelen.

Cliëntenadviesraad GG&GD (CAR)

De MDHG is met twee leden vertegenwoordigd in de cliëntenraad van de GG&GD.

Guido VanderVet en Pim van Groningen vertegenwoordigden in 2004 het druggebruikersperspectief in een raad met ook vertegenwoordigers van onder andere de dak- en thuislozen, schizofrenen en manisch-depressieven. De MDHG heeft een ondersteunende rol op de achtergrond.

Klachtafhandeling

Onze sociaal-juridisch dienstverlener (in opleiding) legde zich ook in 2004 toe op het inventariseren van klachten en het bieden van ondersteuning bij het indienen van klachten. Motto is om pas in het uiterste geval gebruik te maken van een officiële klachtenprocedure. Streven is het contact tussen direct betrokkenen te verbeteren.

In 2004 zijn er 40 klachten opgenomen. Dit betekent niet dat de klacht in alle gevallen is opgelost. Dat iemand gehoord is en het idee heeft dat zijn klacht serieus is genomen kan ook een positief effect hebben.

Vaak laten klagers hun verhaal optekenen, maar laten daarna niets meer van zich horen. Onduidelijk is of het hen vooral te doen is om stoom af te blazen, of dat zij uit angst voor represailles bij nader inzien toch liever afzien van het indienen van een klacht. De laatste reden wordt wel vaak genoemd als mensen ondanks klachten hun verhaal niet op papier willen (laten) zetten.

Over de GG&GD bereikten ons veertien individuele klachten.

De klachten hebben betrekking op het geen inzage geven in het dossier, het geen kopie geven van het behandelplan, het zonder overleg wijzigen van het behandelplan, dat wil zeggen het zonder overleg staken of wijzigen van de medicatie, het zonder toestemming wijzigen van het behandelplan door een verpleegkundige, na een opname in de Jellinek het Jellinek behandeladvies dwarsbomen of een opname tegenwerken. Twee keer raakte een fax met behandeladvies van de Jellinek kwijt, waarna behandeling werd onderbroken. Bovendien zijn bijna alle klagers ontevreden over de bejegening. Eén klager klaagde pas na het indienen van een klacht over de slechte bejegening die hem plots ten deel viel. Klagen bij GGD heeft in geen enkel geval tot een officiële reactie geleid(!), in één geval bestond het vermoeden dat de eerstverantwoordelijke arts een klacht bij de onafhankelijke klachtencommissie heeft onderschept.

Er zijn 3 klachten over politie optreden. Uitschelden voor "junk" werd twee keer gemeld en één keer werd er geklaagd over een verdwenen verblijfsvergunning waarvan de politie had beloofd deze op te sturen. Betreffende persoon kon langskomen om aangifte te doen, maar deed dit niet uit angst te worden aangehouden voor uitstaande boetes, met als gevolg dat hij geen uitkering meer kan aanvragen.

Niet opgenomen zijn alle klachten over de politie met betrekking tot het wel héél erg snel uitschrijven van een bekeuring op grond van uiterlijke kenmerken.

Eén bezoeker werd door politiebureau Nieuwmarkt gebeld dat zijn legitimatiebewijs was gevonden en hij het kon afhalen. Op het betreffende bureau aangekomen werd hij aangehouden om bekeuringen uit te zitten.

Eén klacht is opgemaakt over sociaal pension De Haven. Men had hier alle persoonlijk spullen van een bewoner weggegooid. Een schadevergoeding is inmiddels toegezegd.

Over de Jellinek is één klacht binnengekomen. Het ging hier om het niet meewerken aan een verzoek om de methadondosering te verlagen.

Er is één klacht over sociaal pension Walenburg. De bewoner had een medewerkster uitgescholden en is vervolgens geschorst. Deze schorsing is gegrond verklaard.

Er is één klacht over het Stoelenproject. Een al toegezegde slaappleats werd vergeven aan iemand anders. Na bemiddeling kon de desbetreffende persoon alsnog gebruik maken van het Stoelenproject.

Er is één klacht over AT5. Men had iemand wel heel duidelijk in beeld gebracht als druggebruiker met alle persoonlijke problemen nadien tot gevolg.

Er is één klacht ingediend die betrekking heeft op de bijzonder trage afwikkeling (6 weken) van de aanvraag van een legitimatie door afdeling burgerzaken.

Van de 40 klachten zijn er 17 opgenomen in Zuidoost. Die behelsden de nachtopvang, de gebruikersruimte en de bejegening bij de GGDwijkpost.

De MDHG is 10 keer in Amsterdam Zuidoost geweest. De contacten met de gebruikers vonden afwisselend plaats in één van de drie gebruikersruimten van het HVO. Tijdens die bezoeken zijn er 17 klachten opgenomen. Een veelvoud hiervan is niet op schrift gezet omdat het vaak ter plekke kon worden opgelost. De klachten hebben (bijna allemaal) als oorzaak een slechte communicatie tussen de beheerders van de diverse instellingen en de gebruikers en het rigide omgaan met de regels die niet overtreden mogen worden.

Een slaper in de HVO-nachtopvang klaagde bijvoorbeeld dat zijn persoonlijke spullen en papieren zonder zijn medeweten in een kartonnen doos op straat waren gezet. Bij navraag was de leiding verbaasd. De bewoners zouden dit zelf hebben gedaan. Toen dit niet zo bleek te zijn werden de huisregels erbij gehaald. Die waren overtreden. Er is wel een toezegging gedaan om in voorkomende gevallen de eigenaar in kennis te stellen. Een ander veel gehoorde klacht over de HVO-nachtopvang was dat de medewerkers in de persoonlijke spullen van de bewoners snuffelden. In eerste instantie werd er ontkend dat dit gebeurde. Later werd er gezegd dat dit werd gedaan om veiligheidsredenen. Er werd gezocht naar messen en andere contrabande.

Belangen Amsterdamse Dak- en Thuislozen (BADT)

Veel druggebruikers zijn dak- en/of thuisloos. Het BADT is een platform waarin de belangen van daklozen worden behartigd. Het is dan ook logisch dat zowel beleidsmedewerkers als vrijwilligers van de MDHG hierbinnen actief zijn. Onze sociaaljuridisch dienstverlener (in opleiding) voedt de daklozen met het gebruikersperspectief en brengt verslag uit op het wekelijks teamoverleg van de MDHG.

Zes bijeenkomsten per jaar.

Basement Amsterdam

De MDHG heeft de mogelijkheden onderzocht voor de totstandkoming 24-uursvoorzieningen waar in een veilige omgeving gekocht en gebruikt kan worden. Dit in combinatie met het aanbieden van (maatschappelijk) werk en belangenbehartiging. Hiertoe is samenwerking gezocht met politie, buurtbewoners, GG&GD, Leger des Heils en Regenboog. In het huidige politieke klimaat zien we voor zo 'n voorziening echter geen mogelijkheden.

Meeting Point

Moe van de bonnenterreur en het opjaagbeleid zocht de MDHG naar mogelijkheden om het hoge aantal boetes voor druggebruikers te verminderen. In 2004 leidde dit tot het opstarten van Vereniging Meeting Point.

Meeting Point wil het debat in de openbare ruimte bevorderen en beroept zich op het recht van vergadering. Door haar leden een groot aantal openbare vergaderingen te laten organiseren voorkomt Meeting Point boetes, zoals daar zijn: doelloos rondhangen, posten en samscholing.

Meeting Point vergadering op de Nieuwmarkt

BaseMail

De consequentie van het hoge aantal bekeuringen dat de hedendaagse stadspauper oploopt en niet betaalt, is dat elk jaar een aantal maanden in de cel moet worden doorgebracht. De MDHG zag dat een groot deel van haar achterban in wisselende samenstelling achter de tralies zit. Om toch ook met hen contact te houden is eind 2004 schrijfclub BaseMail opgericht. Wekelijks sturen vrienden en bekenden uit de *scene* de gedetineerde achterban een brief of kaart .

Doel van deze schrijfclub is het isolement van gedetineerde druggebruikers te doorbreken en de solidariteit onder druggebruikers te vergroten.

DE 3^e PIJLER:

Communicatie en voorlichting

Uitgegaan wordt van de vooronderstelling dat activiteiten in dit verband voor de doelstellingen van de eerste twee pijlers een gunstige invloed hebben. De voorlichtingsactiviteiten (3^e pijler) ondersteunen de doelstellingen van de eerste twee pijlers.

- 1 het becommentariëren van actuele gebeurtenissen en aanbieden van alternatieve ideeën en denkwijzen met betrekking tot de omgang met druggebruik(ers) in radio, televisie en geschreven media
- 2 het benutten van nieuwe media ten behoeve van bovenstaande activiteiten door een site of projecten als de MAP-NL
- 3 het uitbrengen van Spuit 11
- 4 het ontvangen van groepen in velerlei kleur en smaak bij de MDHG
- 5 aanwezigheid en eventueel presentaties op relevante bijeenkomsten, congressen e.d.

www.mdhg.nl

Onze website is ook in 2004 een belangrijk medium om contacten met de achterban te onderhouden, en de buitenwereld te informeren over onze ideeën en activiteiten. Maar tussen droom en werkelijkheid staan wetten in de weg en praktische bezwaren. Ondanks het enthousiasme van de vrijwilligers en de grote inzet van onze systeembeheerder, blijkt het up-to-date houden van de site een zwaardere taak dan verwacht. In 2005 trachten we wederom onze site levendig te houden.

Media Awareness Project (MAP-NL)

MAP-NL is een door MDHG-vrijwilligers gedragen digitaal instrument om artikelen over drugs en drugsbeleid aan MAP-NL abonnees te versturen. MAP-NL geeft inzicht in de wijze waarop de media verslag doet over het drugsbeleid.

Sinds haar start eind 2001 is MAP-NL is uitgegroeid tot een onmisbaar instrument voor alle drugshervormers en eenieder die zich professioneel met drugsbeleid en verslavingszorg bezighoudt. In 2004 zijn 1112 artikelen aan de abonnees verzonden.

Bovendien is in 2004 een begin gemaakt met de verzending van 'alerts'; oproepen aan deelnemers om door middel van ingezonden brieven te reageren op actuele ontwikkelingen.

Het vakblad voor de Amsterdamse *scene* wordt in brede kring gelezen en oogst lof en controverse.

Spuit 11 verscheen in 2004 als gevolg van onze zeer drukke agenda en zeer minimale middelen slechts eenmaal.

Contacten met media

Publiciteit is een noodzakelijke voorwaarde om aandacht te krijgen voor de goede zaak. Nog altijd betrachten wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid in de omgang met de media. Waar nodig en wenselijk pogen wij de media te interesseren. Helaas veel te vaak worden wij nog gebeld met het verzoek of wij een welbespraakte junk weten. In zo'n geval houden wij de boot beleefd af.

Veelal weet de MDHG een genuanceerde opvatting rondom de actuele zaken naar buiten te brengen door middel van persberichten en acties die media-aandacht krijgen.

De MDHG was in 2004 in totaal 57 keer in het nieuws (2003: 69, 2002: 50, 2001: 42, zie ook fig. 1).

	2003	2004
kranten	17	28
televisie	26	6
radio	13	8
overig (o.a. tijdschriften, internet)	13	15
totaal	69	57

Fig. 1 Media-optredens MDHG-leden en medewerkers in 2003 en 2004

Van wellicht nog groter belang is ons werk achter de schermen bij tal van producties (*spin*). Wij hechten eraan dat ook drugsgelateerde onderwerpen die buiten ons directe werkveld vallen op een evenwichtige en verantwoorde manier becommentarieerd worden. Zowel kranten als televisie doen een beroep op onze expertise, zonder dat in het eindproduct onze bijdrage benoemd wordt.

Voorlichtingen

Regelmatig krijgt de MDHG uit binnen- en buitenland verzoeken om voorlichting te geven. Het gaat daarbij om mensen werkzaam bij de media, maatschappelijke organisaties, in de politiek, wetenschap, advocatuur, politie of gezondheidszorg. Een diverse doelgroep. In een aantal gevallen is een voorlichting omtrent een thema (bijvoorbeeld heroïneverstrekking) wenselijker dan '*de geschiedenis van het Amsterdamse drugsbeleid vanuit het gebruikersperspectief*'.

Vijfentwintig voorlichtingen per jaar.

Inburgeringscursussen voor bureau Nieuwmarkt

Ten behoeve van nieuwe agenten bij bureau Nieuwmarkt organiseren wij bijeenkomsten om hen kennis te laten maken met de MDHG en haar doelgroep. Met name de gebruikers zelf komen hier aan het woord om hun kant van het verhaal te doen bij de "nieuwkomers".

Helaas kwam er vanuit de politie dit jaar geen verzoek om voorlichting.

Reizend cocamuseum

In oktober kreeg de MDHG de unieke kans gastheer te mogen zijn van een rondreizende tentoonstelling.

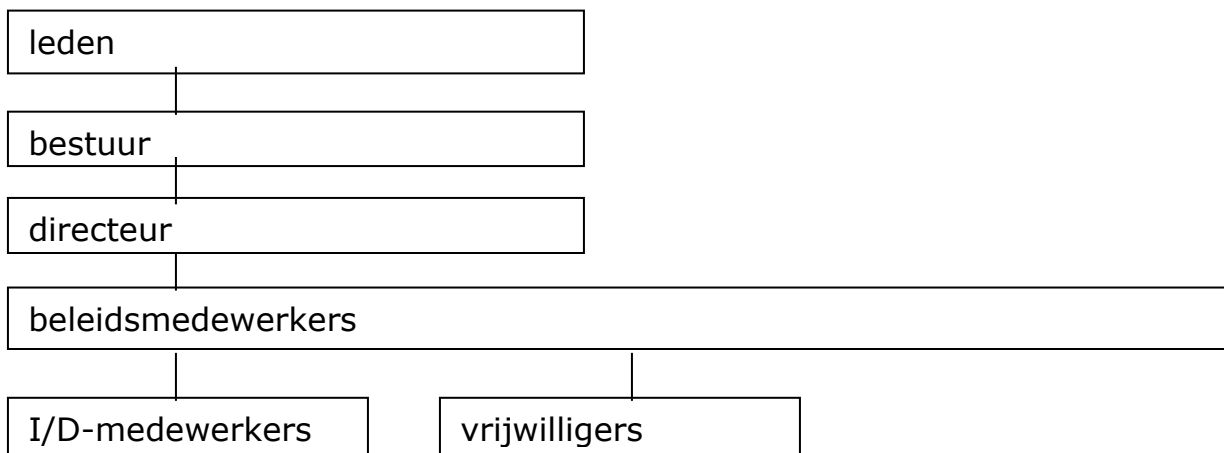
Zo'n zestig doeken met afbeeldingen van de cocacultuur maakten een wereldreis. De doeken toonden de vergeten historie van de cocacultuur. Ze waren afkomstig uit het Museo de la Coca in La Paz dat een permanente expositie huisvest. Het cocamuseum analyseert de demonisering van coca en toont de gevolgen voor de cocaboeren, hun families en de hele samenleving. Jorge Hurtado, de oprichter van het cocamuseum, had het plan opgevat naar Europa te gaan om in Geneve een petitie tegen de *war on drugs* aan de V.N. aan te bieden. Tijdens de reis naar Geneve maakte het gezelschap tussenstops in Parijs, Barcelona en Amsterdam. In elk van deze steden organiseerden zij een expositie over het leed dat de *war on drugs* aanricht in Bolivia. How can you forbid a plant that is part of our culture, was de centrale vraag die de tentoonstelling stelde.

Voor een aantal van onze vaste bezoekers was het een eyeopener te zien dat de cocaplant zo veel verschillende toepassingen heeft, en dat de meeste vormen van gebruik niet destructief zijn, maar een geïntegreerd onderdeel van de Latijns-Amerikaanse samenleving vormen.

DE 4^e PIJLER:

De eigen organisatie

Met inbegrip van de taken 'informatie en mobilisatie van de achterban' vormt de eigen organisatie een wezenlijk onderdeel van de doelstelling.

De MDHG laat zien dat er samen met druggebruikers gewoon bestuurd, gewerkt en gecommuniceerd kan worden, zelfs nu de maatschappelijke omstandigheden ongunstig zijn.

Verbouwing en verhuizing

In 2004 is er verder gewerkt aan de fundering en de keldervloer. Het pand is hierdoor nog verder verzakt en de geplande werkzaamheden liepen ernstige vertraging op. De MDHG is onder andere door deze slopende verbouwing voornemens te verhuizen naar een ander pand.

Wisseling directie

Na vijf jaar van grote inzet voor een humaner drugsbeleid heeft Job Joris Arnold moegestreden zijn pijp aan Willemijn Los doorgegeven. "Job rot op" was een druk bezocht afscheid, gehuld in feestelijke wolven. Op 31 december eindigde het dienstverband met onze andere directeur, Stan Ritzer. Hij werd niet opgevolgd.

Leden

De doelstelling voor 2004 om nog eens honderd extra leden te werven op een totaal van 607 leden is ruimschoots gehaald. In 2004 hebben wij 166 nieuwe leden mogen verwelkomen. De teller bleef steken op 773 leden. Op naar de 900 in 2005.

Samenstelling bestuur

De bestuurssamenstelling in januari 2004 was: Jaap Brandligt, Piet de Groot, Simon Boerboom, Ron Huffman, Theo Meijer en Yolanda ten Hooven

Tijdens de ledenvergadering in oktober traden Theo Meijer, Yolanda ten Hooven en Ron Huffman af en traden Wilma Timmermans, Atti Brons, Franc verheijen en Willem Drost tot het bestuur toe.

LSD

Het project Landelijk Steunpunt Druggebruikers, dat sinds 1992 overal in Nederland en ook daarbuiten gebruikersgroepen en junkiebonden heeft opgestart en ondersteund, is na tien jaar verzelfstandigd. Wij zien dit als een groot succes. In 2004 heeft het LSD zich volledig losgemaakt van het MDHG en de nauwe banden doorsneden. Wij wensen het LSD veel succes met het uitvoeren van haar zware taak.

27-jarig bestaan

Na 27 jaar MDHG hebben wij opnieuw geen feest gevierd. 27 jaar misère, ellende en onbegrip, met af en toe een sprankje hoop. Het jaar 2005 is bij uitstek een jaar voor bezinning. Waar staat de MDHG voor en wat kan zij nog betekenen voor haar achterban? Wanneer is ons werk ooit af?

2004 in cijfers

realisatie inloopspreekuur

gerealiseerde uren openstelling per week:

januari t/m maart	=12 uur inloop per week(4 dagdelen)
april t/m juni	= 15 uur inloop per week(5 dagdelen)
augustus t/m oktober	= 12 uur inloop per week(4 dagdelen)
november t/m december	= 9 uur inloop per week(3 dagdelen)

gerealiseerde openingsuren

januari t/m maart:	12 weken openstelling = 144 uur inloop
april t/m juni:	13 weken openstelling = 195 uur inloop
augustus t/m oktober:	11 weken openstelling = 132 uur inloop
november t/m december:	9 weken openstelling = 81 uur inloop

totaal gerealiseerde uren inloopspreekuur 2004: 552 uur, gedurende 184 inloopdagdelen verspreid over 45 weken.

bezoekersaantallen*

januari t/m maart 48 dagdelen:	2845 unieke bezoekers
april t/m juni 65 dagdelen:	5530 unieke bezoekers
augustus t/m oktober 44 dagdelen:	2860 unieke bezoekers
november t/m december 27 dagdelen:	1890 unieke bezoekers

Totaal aantal bezoekers 2004: 13.125

Geschat aantal unieke bezoekers over 2004: 400

*Let wel; elke unieke bezoeker telt slechts een keer per inloop

doorverwijzingen

gemiddeld drie per inloopochtend= 550 verwijzingen

vrouwenmiddag

47 dagdelen van drie uur, gemiddeld 9 vrouwen per ochtend

vindplaatsfunctie

het drugspastoraat houdt 5 uur per week spreekuur op de Binnenkant

activering

27 vrijwilligers zetten zich in voor diverse projecten in 2004

ziekteverzuim

4,32 FTE over 2004 in dienst. 1582 beschikbare dagen, waarvan 153 verzuimdagen.

Verzuimpercentage 9.65

Bijlage: *Inside*, open de voordeur!

De MDHG heeft er altijd voor gestreden dat gebruik wordt gemaakt van de kennis en expertise van de druggebruikers zelf.

Hun stem klinkt door in de vele vernieuwende initiatieven die Amsterdam in de loop der jaren op drugsgebied uniek hebben gemaakt. Voorbeelden daarvan zijn spuitomruil, laagdrempelige methadonverstrekking in wijkposten, gebruikersruimten en heroïneverstrekking, het is allemaal bedacht door de druggebruikers zelf. Jammer genoeg duurt het vaak jaren voordat deze ideeën op voldoende draagvlak kunnen rekenen en navolging krijgen.

Sinds de opening van de eerste in hulpverleningsvoorzieningen ondergebrachte gebruikersruimten in Amsterdam in 1997 heeft de MDHG constant het pleidooi gevoerd voor integratie van gebruik en verkrijgbaarheid van drugs in die ruimten. Vanzelfsprekend is het mooi dat mensen een plek hebben waar zij in alle rust en veiligheid kunnen gebruiken, fijn dat de omgeving verlost is van de overlast, maar het kan beter.

Om te laten zien hoe het ook kan heeft de MDHG 8 maanden lang, tot eind juni 2004, een project gedraaid met als titel '*Inside*'.

Inside, de Engelse vertaling van Binnenkant, staat voor de kennis van de *insiders* (de *inside information*) en het unieke inzicht (het *insight*) in de problematiek die die kennis oplevert.

Met *Inside* wilden we laten zien dat een gebruikersruimte in zelfbeheer mogelijk en wenselijk is. We geloofden in een directe afname van overlast in de directe omgeving en grote voordelen voor onze bezoekers.

Want onze leden hebben al de nodige decennia aan tropenjaren op straat achter de rug, ook zij hebben recht op een passende ouderdagsvoorziening.

Maar hun situatie wordt er met de jaren niet beter op. Onder druk van het verschuivende politieke klimaat, wordt er door politie en justitie steeds ferventer jacht gemaakt op deze mensen. Het leven op straat is zwaarder en zwaarder, hun gestel wordt steeds maar zwakker.

De bestaande gebruikersruimten boden en bieden geen soelaas.

In hun huidige hoogdrempelige vorm werden zij niet bezocht door de overgrote meerderheid van onze achterban. Waar lag dat aan?

Hoogdrempelige toelating:

- Doorverwijzing via maatschappelijk werk en politie.
- Registratie bij GG&GD verplicht.
- Dakloos zijn als voorwaarde tot toelating.

Bureaucratische uitvoering:

- negen gebruikersruimtes gerealiseerd in Amsterdam (van de ooit aangekondigde vijftien), maar voor de uitverkozen geregistreerde cliënten slechts toegang tot één.
- openingstijden die niet zijn afgestemd op het leefritme van de klanten. Geen enkele gebruikersruimte is 24 uur open.
- door een grote regeldichtheid kent elke ruimte veel schorsingen. De ruimtes hebben als doel overlastvermindering, maar de lastigste klanten worden stelselmatig geweerd.
- de bezoekers hebben geen inspraak. Hoe de ruimtes eruitzien, in welke ruimte ze geplaatst worden, welke regels er gelden, hoe de sfeer is, alles wordt bepaald door de visie van de uitvoerende instelling.

Geen dealer officieel in de gebruikersruimten aanwezig:

En dat terwijl een huisdealer grote voordelen biedt voor zowel de bezoekers als de omgeving. Want, wanneer bezoekers in hun ruimte behalve voor consumptie ook terecht kunnen voor aankoop

- wordt de kwaliteit-prijsverhouding beter.
- zijn er minder drugs nodig, is er minder geld nodig, zal er minder verwervingscriminaliteit zijn.
- hoeven mensen niet op straat te hangen in afwachting van de dealer.

Bovendien, veel mensen nemen niet de moeite om als ze eindelijk hun drugs hebben weten te kopen helemaal naar hun gebruikersruimte te lopen om het daar uiteindelijk op te roken. Daar is pas echt grote winst voor de rust en veiligheid voor de gebruiker en de buurt mee te behalen.

Al sinds de opening van de eerste gebruikersruimten pleitte de MDHG voor verkrijgbaarheid van drugs in die ruimten. Onze redenering werd gesteund, maar geen enkele instelling durfde zijn vingers te branden door de eerste te zijn die het uitvoerde. Het zou politiek nog veel te gevoelig liggen, de cultuur van de bedrijfsvoering van de verschillende instellingen was er niet naar, het personeel was er niet klaar voor.

Wel werd de bal voortdurend teruggekaatst door hulpverlening, politie, politiek en ook buurtbewoners en ondernemers die we erover spraken zeiden: jullie hebben toch zelf een inloopruimte? Jullie hebben in het verleden toch ook modellen ontwikkeld om weerstand, vooroordelen en angst weg te nemen? Waarom doe je dat nu dan niet?

Zo gevraagd zo gedaan.

In oktober 2003 werd er voorzichtig begonnen met Inside.

In de praktijk hield dit in dat op het voorheen nog streng gehanteerde verbod op dealen niet meer werd gecontroleerd. We waren er van overtuigd dat de gebruikers zelf het belang ervan inzagen de rust in de ruimte te bewaren en de omgeving schoon te houden. Correctie op ongewenst gedrag zou vanuit de achterban zelf komen.

In eerste instantie veranderde er weinig. Er kwamen weinig nieuwe bezoekers bij op het inloopspreekuur en er was geen gedeal te constateren.

In februari kwam de loop er echter goed in. Ten koste van de Open Avond ging de MDHG vijf ochtenden aaneengesloten open en nieuwe bezoekers, dealers en gebruikers, wisten ons plots goed te vinden.

Dit gaf enige problemen: de nieuwe bezoekers onttrokken zich aan de sociale controle van de eigen groep, en er kwamen klachten over visuele overlast en het gedrag van bezoekers in de buurt.

De MDHG nam de volgende maatregelen:

- er kwam een portier die bezoekers aansprak op ongewenst gedrag zoals rondhangen buiten openingstijden en parkeeroverlast veroorzaakt door slordig weggezette fietsen.
- het project "*niet clean wel schoon*" ging van start om vervuiling in de buurt tegen te gaan.
- bezoekers werden aangeschreven om te helpen overlast tegen te gaan.
- het aantal dealers werd teruggedrongen. De leden bepaalden dat drie aangewezen dealers binnen mochten komen, en dat alle anderen door de portier geweigerd werden.

Toch waren we er toen nog niet. De loop bleef er goed inzitten. Op de hele Zeedijk was nu bekend dat je bij de MDHG gezellig kon roken, en dat de daar aanwezige drugs van een goede en betaalbare kwaliteit waren.

Om de grote toestroom enigszins te beperken gingen we in april over op een pasjessysteem. De eigen bezoekers, ingeschreven leden, kregen allen een pasje met naam en foto. Mensen zonder pasje werden geweigerd.

Maar een pasjessysteem alleen volstond niet; er stonden geregeld dealers voor de deur, die de portier met enige moeite wel weg kon krijgen, en er werd veel in- en uitgelopen, door bezoekers die doorverkochten aan mensen zonder pasje. Er werd dan ook een halfuursregel ingevoerd, iedereen die vertrok kon niet binnen een half uur terugkomen.

Het was ons duidelijk dat onze inloop goed functioneerde, maar dat we niet veel langer als enigen in de stad op zo'n manier een inloop konden draaien.

Om andere instellingen op het nut en de voordelen van een gebruikersruimte in zelfbeheer te wijzen organiseerde de MDHG in samenwerking met de PvdA 23 juni 2004 een besloten seminar over de geboekte resultaten van *Inside*.

Dit waren de resultaten:

- Netto-afname van de overlast op straat, overlastgevend gedrag nu binnenshuis. Een lege Zeedijk tijdens openingsuren.
- Druggebruikers hoeven zich minder vaak te wenden tot (crimineel) straatmilieu.
- Minder boetes voor gebruik, openlijk voor handen hebben, samenscholen, hangen, slapen, en dus ook minder celstraf omdat druggebruikers de boetes niet kunnen betalen.
- Minder vuil op straat.
- Minder druggebruik door goede sfeer, goede kwaliteit en zekerheid van verkrijgbaarheid.

Inside toonde aan:

- dat de huidige hulpverlening ernstige capaciteitproblemen heeft.
- dat de hulpverlening veel goedkoper kan wanneer de huidige gebruiksruidten worden vervangen door een systeem van zelforganisatie.
- dat een aantal "zorgmijders", die geen gebruik maken van de reguliere hulpverlening wel degelijk gebruikmaakt van een aanbod dat toegesneden is op hun behoeften.

Na het besloten seminar, waarbij ook de politie aanwezig was, volgde een inval in het pand van de MDHG. Er werden bij deze inval geen strafbare feiten geconstateerd.

Aangezien de hulpverlening ondanks de goede resultaten niet stond te trappelen om de fakkel over te nemen, heeft de MDHG het project *Inside* stopgezet en zich weer op haar andere taken toegelegd.